

METİN TÜRLERİ

Adı – Soyadı:

Sınıfı – Numarası:

1. Belki de her şeyden önce hayattan ne kadar zevk aldığımı, her gün keyif alacak bir şeyler bulduğumu söylemeliyim. Her gün harika şeylerle karşılaştığımı iddia edemem ama küçük şeylerin değerini iyi bilirim. Yemek yemekten normalin çok üstünde bir keyif alırım.

Yukarıda verilen metnin türü aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)Hikâye
- B)Anı
- C)Gezi yazısı
- D)Deneme

2. Deriner Barajı, Artvin’de, Çoruh Nehri üzerinde, enerji üretmek amacıyla 1998 yılında inşasına başlanmış bir barajdır. Deriner Barajı, 207 metre yüksekliği ile bugüne kadar Türkiye’de inşa edilmiş en yüksek beton barajı olacaktır. Deriner Barajı yüksekliği bakımından dünyada 6. sırada yer alır. Beton kemer gövde dolgu tipi olan barajın gövde hacmi 3.500.000 m³, akarsu yatağından yüksekliği 253,00 m, normal su kotunda göl alanı 26,40 km² olacaktır.

Yukarıda verilen metin, aşağıdaki türlerin hangisinden alınmıştır?

- A)Makale
- B)Söyleşi
- C)Deneme
- D)Biyografi

3. Üç saat süren bir yolculuğun ardından ulaşıyoruz Nevşehir’e. Peri bacalarını gördüğümüzde yanı başımızda duran bu doğa harikasını neden daha önce görmedik diye kendi kendimize kızıyoruz. Volkan tüflerinin oluşturduğu peri bacaları gerçekten çok hoş görünüyor.

Yukarıda verilen metnin türü, aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Günlük
- B)Hikâye
- C)Gezi yazısı
- D)Otobiyografi

4. Cemil Meriç, 1916 yılında Hatay’da doğmuş ünlü yazar ve fikir adamımızdır. Hayatı boyunca sosyal bilimlerin birçok alanında yazılar yazmış, kitaplar çıkarmıştır. Türk edebiyatına oldukça değerli eserler bırakmıştır. Başlıca eserleri: Bu Ülke, Mağaradakiler, Kültürden İrfana’dır. Cemil Meriç, 1987 yılında İstanbul’da vefat etmiştir.

Yukarıda verilen metin, aşağıdaki türlerin hangisinden alınmıştır?

- A)Anı
- B)Biyografi
- C)Söyleşi
- D)Otobiyografi

5. Eğer gerçek olaylardan, realiteden oldukça sıkılmışsanız, olmuş ya da olabilecek şeyler artık ilginizi çekmemeye başlamışsa bu tür sizin için kurtarıcı olacaktır. Bilinmeyen zamanlarda yolculuk yapmak, devlerin, büyücülerin, cadıların gizemli dünyasına dalmak sıkıntınıza birebir gelecektir.

Yukarıda verilen paragrafta hangi metin türünden bahsedilmiştir?

- A)Biyografi
- B)Masal
- C)Hikâye
- D)Destan

6. Türkçe öğretmeni olan Ahmet Öğretmen, sınıftan beşer kişiden oluşan iki grup seçmiştir. Gruplar seçilen bir jüri önünde farklı iki konuyu savunmuşlardır. Her bir grup kendi düşüncesini kabul ettirmeye çalışmıştır.

Yukarıda verilen paragrafta bahsedilen sözlü anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Münazara
- B>Sempozyum
- C)Konferans
- D)Açık oturum

7. Gazetelerde günlük olarak yayımlanan, samimi ve içten bir anlatımı olan, açık, sade bir dil kullanılarak yazılan, öznel görüşlerin ağırlıkta olduğu metin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A)Deneme
- B)Mektup
- C)Fıkra
- D)Günlük

8. Coğrafya alanında çıkan bu son dergi oldukça geniş kapsamlı. Vahşi doğadan şehir hayatına kadar çok geniş bir yelpazeye sahip bir dergi. Bununla beraber derginin boyutu oldukça küçük. Bu da dergiyi kullanışlı olmaktan çıkarıyor.

Yukarıda verilen paragrafta hangi metin türü örneklendirilmiştir?

- A)Söyleşi
- B)Gezi yazısı
- C)Sohbet
- D)Eleştiri

9. Anlatımı belli bir plân dâhilinde olan, bir konuyu açıklamak, bir hakkında bilgi vermek amacıyla yazılan, örnekler ve kanıtlar sunularak nesnel bir anlatımla yazılan metin türü aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)Deneme
- B)Sohbet
- C)Otobiyografi
- D)Makale

10. Türkçe öğretmeni olan İbrahim Bey, 8 – C sınıfı öğrencisi Arda'ya öznel yargıların çoğunlukta olduğu bir metin yazmasını istemiştir. Üslubun ise açık, anlaşılır, samimi bir havada olmasını da dile getirmiştir.

Yukarıda verilen paragrafa göre, İbrahim Öğretmen, öğrencisi Arda'dan hangi metin türünü yazmasını istememez?

- A)Makale
- B)Söyleşi
- C)Deneme
- D)Fıkra

11. Aşağıda verilen metinlerden hangisi deneme türünden alınmıştır?

A)İhsan Oktay ANAR, çağdaş romancılığımızın en önemli yazarlarından. 1960 yılında Yozgat'ta doğan yazar, edebiyatımıza iz bırakmış birçok eser meydana getirmiştir. Suskunlar, Amat, Puslu Kıtalar Atlası yazdığı eserlerden birkaçıdır.

B)Şarkı söylemek kadar güzel bir şey yoktur benim için. Evde yalnız kalayım hemen başlarım bir şeyler mırıldanmaya. Kendimi mutlu hissediyorum şarkı söyleyince. Sesimin kötü olması engel değil şarkı söylememe.

C) Güneş ve onun çekim etkisi altında kalan sekiz gezegen ve onların 166 uydusu güneş sistemini oluşturur. Güneş'e en yakın gezegen Merkür, en uzak gezegen ise Neptün'dür.

D)70'li yıllar bizim için çok zordu. Bırakın lüks olan eşyaları, temel ihtiyaç maddelerini bulmakta bile zorluk çekerdik. Tüp, yağ, benzin gibi maddeleri almak için sırada beklerdik.

12. Kısık bir sesle etrafına seslenen Soner, etrafında hiç kimse olmadığını gördü. Bir an önce oradan uzaklaşma ihtiyacı hissetti. Güvenliğinden bir türlü emin olamıyordu. Hızlı adımlarla, etrafını da gözleyerek ilerlemeye başladı. Adımlarını hızlandırmış hatta koşmaya başlamıştı. Koştuğu sırada telefonu çaldı. Telefonuna bakmak istemedi. Ama telefon çalmaya ısrarla devam edince koşmayı bıraktı. Hem hızlı adım atamaya çalışıyor, hem etrafı gözlüyor. Bir taraftan da telefonda kendisini kimin aradığına bakıyor. Yavaş yavaş akşam olamaya başlarken arayanın eski bir arkadaşı olduğunu gördü. Telefona cevap vermeden caddenin kenarında olan arabasına doğru yöneldi. Arabanın kapısını açtı. Gördüğü manzara karşısında gözleri fal taşı gibi açıldı.

Yukarıda verilen paragraf aşağıda verilen metin türlerinden hangisinden alınmıştır?

- A)Masal
- B)Fabl
- C)Hikâye
- D)Destan

METİN TÜRLERİ

ÇÖZÜMLER

1. Deneme, yazarın belli bir konudaki görüşlerini kanıtlama ihtiyacı duymadan, samimi bir hava içerisinde okuyucuya aktardığı metin türüdür. Sorudaki paragraf da deneme türünden alınmıştır.

Cevap: D

2. Makale, yazarın, bir konuda, okuyucuya kanıtlama ihtiyacı duyarak nesnel verileri ağırlıkla kullandığı metin türüdür.

Cevap: A

3. Gezi yazısı, gezilen görülen yerlerin anlatılmasıdır. Soruda verilen paragrafta da Nevşehir ve peri bacaları anlatılmıştır. Dolayısıyla doğru yanıt gezi yazısı olacaktır.

Cevap: C

4. Biyografi, ünlü, tanınmış kişilerin (yazar, devlet adamı, sanatçı vb.) hayat öykülerinin anlatıldığı metin türüdür. Bu soruda da tanınmış bir fikir adamı olan Cemil Meriç'in yaşam öyküsü anlatılmıştır. Bu yüzden doğru cevap biyografi olacaktır. Sorunun kuvvetli çeldiricisi Otobiyografi ise kişilerin öz yaşam öyküsünü anlattığı yazılardır.

Cevap: B

5. Soruda verilen paragrafta türün gerçeklikten uzak olması, zamanın bilinmeyen olması, devlerin, büyücülerin, cadıların olması paragrafta bahsedilen türün masal olduğunu gösteriyor.

Cevap: B

6. Soruda verilen parçada bahsedilen sözlü anlatım türü, münazaradır. İki farklı grubun iki farklı düşünceyi savunması, bir jürinin olması ve grupların kendi düşüncelerini savunması soru cevabının açık bir şekilde münazara olduğunu göstermektedir.

Cevap: A

7. Gazetelerde günlük olarak yayımlanan, samimi ve içten bir anlatımı olan, açık, sade bir dil kullanılarak yazılan, öznel görüşlerin ağırlıkta olduğu metin türü fıkradır.

Cevap: C

8. Bir durumu, olayı, eseri, kişiyi olumlu ve olumsuz yönleriyle değerlendiren metin türü eleştiridir. Soruda da yeni çıkan bir coğrafya dergisi hem olumlu hem de olumsuz yönleriyle değerlendirilmiştir.

Cevap: D

9. Anlatımı belli bir plân dâhilinde olan, bir konuyu açıklamak, bir hakkında bilgi vermek amacıyla yazılan, örnekler ve kanıtlar sunularak nesnel bir anlatımla yazılan metin türü makaledir.

Cevap: D

10. Öznel yargıların ağırlıkta olduğu ve açık, anlaşılır ve samimi havada yazılan metin türleri deneme, söyleşi ve fıkra türlerinin ortak özelliğidir. Makalede nesnel yargılar ağırlıkta olup ciddi bir hava vardır. Makalede yazar, düşüncelerini kanıtlamak zorundadır. Bu yüzden öğretmen, öğrencisinde makale türünden bir metin yazmasını isteyemez.

Cevap: A

11. Soruda şıklardan hangisinin deneme türünden alındığı sorulmuştur. A seçeneğindeki metinde İhsan Oktay ANAR'ın hayatından bahsedilmiştir. Bu yüzden biyografi türünden bir metindir. C seçeneğindeki metin, Güneş Sistemi'nin anlatıldığı makale türünde bir metindir. D seçeneğinde anı türünde bir metin verilmiştir. B seçeneğinde şarkı söylemek hakkında kişisel görüşler samimi bir hava içerisinde kanıtlama ihtiyacı güdülmeden anlatılmıştır. Dolayısıyla B seçeneğindeki metin, denemedir.

Cevap: B

12. Soruda verilen paragrafta olmuş ya da olabilecek bir olay, kişi, yer ve zaman bilgileri de verilerek öyküleme ve betimleme tekniği ile anlatılmıştır. Bu durumda bu paragraf verilen şıklar içerisinde hikâye türüne aittir.

Cevap: C